

แผนปฏิบัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

“จังหวัดสะอาด”

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

"แยกขยะก่อนทิ้ง"
ลดขอเวร...ลดโลกร้อน

ประเภทขยะ	ตัวอย่างขยะ	สีถังขยะ
ขยะทั่วไป (ขยะย่อยสลายยาก)	โฟม ฟิล์ม ถุงพลาสติก ฝอยผ้า หลอด ซองขนม ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป	เทา
ขยะรีไซเคิล	ขยะที่ยังใช้ได้ เช่น กระดาษ แก้ว ขวดพลาสติก โลหะ	น้ำเงิน
ขยะเปียก (ขยะย่อยสลายได้)	เศษอาหารต่างๆ ใบไม้กิ่งย่อยสลายได้	เขียว
ขยะอันตราย (ขยะมีพิษอันตราย)	ยาพิษ หลอดฟลูออเรสเซนต์ ถ่านไฟฉาย ข่าฆ่าแมลง กระป๋องสเปรย์	แดง

โดย

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล

อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล
เรื่อง แผนปฏิบัติการการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ปี ๒๕๖๘
องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล

ตามที่จังหวัดนครพนม แจ้งอำเภอละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ พร้อมทั้งรณรงค์ และประชาสัมพันธ์การลดปริมาณขยะมูลฝอย และคัดแยกขยะมูลฝอยในพื้นที่โดยใช้หลักการ ๓ ช : ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมา ใช้ใหม่ หรือ ๓ Rs : Reduce Reuse Recycle ภายใต้กรอบการดำเนินงาน จำนวน ๓ ระยะ ได้แก่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เพื่อลดปริมาณขยะ และส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง จัดทำระบบเก็บขนอย่างมีประสิทธิภาพ และขยะมูลฝอยได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

จังหวัดนครพนมได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ องค์การบริหารส่วนตำบลแสนพัน จึงขอประกาศใช้แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ดังนี้

๑. กรอบการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการฯ แบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๓ ด้าน ประกอบด้วยด้านการจัดการขยะต้นทาง ด้านการจัดการขยะกลางทาง และด้านการจัดการขยะปลายทาง

๒. เป้าประสงค์

๒.๑ ขยะมูลฝอยมีการนำกลับไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น และส่งเสริมการคัดแยกขยะในชุมชน
๒.๒ ขยะอินทรีย์ครัวเรือนได้รับการบริหารจัดการ และนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น
๒.๓ ขยะมูลฝอยได้รับการบริหารจัดการเพิ่มขึ้น ในการรวบรวม เก็บ ขนขยะ และกำจัดขยะ
๒.๔ ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น
๒.๕ มูลฝอยติดเชื้อได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น
๒.๖ ประชาชนในพื้นที่มีความตระหนัก และมีความเข้าใจในการจัดการขยะที่ต้นทางเพิ่มขึ้น เพื่อลดปัญหาบประมาณในการจัดการ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการเกิดก๊าซเรือนกระจก

๒.๗ ผู้สมัครสมาชิกอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) เพิ่มขึ้น และมีกิจกรรมที่ส่งเสริม สิ่งแวดล้อม และพัฒนาสภาพแวดล้อมชุมชน

๒.๘ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ระบบสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓. ตัวชี้วัด/เป้าหมาย

๓.๑ ด้านการจัดการขยะต้นทาง

๓.๑.๑ ทุกครัวเรือนเข้าร่วม สมัครเป็นสมาชิก อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก ครบทุก ครัวเรือน
ร้อยละ ๑๐๐

๓.๑.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่นำขยะบรรจุภัณฑ์กลับมาใช้ประโยชน์ อย่างน้อย ๒ – ๓ ครั้ง/ปี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อนครบทุกครัวเรือน ร้อยละ ๑๐๐

๓.๒ ด้านการจัดการขยะกลางทาง

๓.๒.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในที่สาธารณะและ/หรือสถานที่ท่องเที่ยวทุกแห่ง ร้อยละ ๑๐๐

๓.๒.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยแยกประเภท ร้อยละ ๑๐๐

๓.๒.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการขนขยะอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมของเสียอันตรายของจังหวัด ร้อยละ ๑๐๐

๓.๒.๔ หมู่บ้าน/ชุมชน มีการติดตั้งถังขยะติดเชื้อครบทุกหมู่บ้าน ร้อยละ ๑๐๐

๓.๓ ด้านการจัดการขยะปลายทาง

๓.๓.๑ ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๑๐๐

๓.๓.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกลุ่มที่มีการจัดการมูลฝอย มีการขนขยะไปยังเจ้าภาพของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Cluster) ร้อยละ ๑๐๐

๓.๓.๓ ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๑๐๐

๓.๓.๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการส่งมูลฝอยติดเชื้อไปยังหน่วยงานผู้รับผิดชอบและจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ร้อยละ ๑๐๐

๓.๔ ด้านการบริหารจัดการ

๓.๔.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มผ.๒) ร้อยละ ๑๐๐

๓.๔.๒ มีการนำเสนอข้อมูล เรื่องการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน นำเข้าสู่วาระการประชุมคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูล และมูลฝอยระดับตำบล หรือที่ประชุมผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกเดือน ร้อยละ ๑๐๐

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายคทาเทพ วดีศิริศักดิ์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์และปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ประกอบด้วยหลายสาเหตุ ปัจจัย และจำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน กระทรวงมหาดไทยหนึ่งในหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ใน ด้านต่าง ๆ เช่น ขยะมูลฝอยไม่ได้รับการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง การบริหารจัดการของหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบ ยังขาดประสิทธิภาพและขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ กระทรวงมหาดไทยจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๖๘ ขึ้นเพื่อขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยให้เกิดความต่อเนื่อง และเป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” พ.ศ.๒๕๖๘ ขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาลให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกหลักวิชาการ และสอดคล้องตามแนวนโยบายการจัดการขยะของรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ

๓. เป้าหมาย

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ และถูกหลักวิชาการ

๔. นิยามและความหมาย

มูลฝอยหมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะใส่อาหาร แก้ว วัสดุหรือซากสัตว์รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น (พระราชบัญญัติการสาธารณสุข,๒๕๓๕)

ขยะมูลฝอย (Solid waste)คือ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัสดุถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร แก้ว วัสดุหรือซากสัตว์หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยง สัตว์หรือที่อื่น และความหมายรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนหรือ คริวเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช่แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘)

ขยะย่อยสลาย (Compostable waste) หรือมูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะที่เน่าเสีย และย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้เศษอาหาร ใบไม้เศษ เนื้อสัตว์เป็นต้นแต่จะไม่รวมถึงซากหรือเศษของพืช ผัก ผลไม้หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการโดยขยะ ที่ย่อยสลายนี้เป็นขยะที่พบมากที่สุด คือ พบมากถึง ๖๔% ของปริมาณขยะ ทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุม มลพิษ,๒๕๔๘)

ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือ มูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือ วัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก กล่อง เครื่องดื่มแบบUHTกระป๋อง เครื่องดื่ม เศษโลหะ อะลูมิเนียม ยางรถยนต์ เป็นต้น สำหรับขยะรีไซเคิลนี้เป็นขยะที่พบมากเป็นอันดับที่สองใน กองขยะ กล่าวคือ พบประมาณ ๓๐% ของปริมาณขยะ ทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘)

ขยะอันตราย (Hazardious waste) หรือ มูลฝอยอันตราย คือ ขยะที่มีองค์ประกอบ หรือปนเปื้อน วัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุกรรม มันตรังสี วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุ อย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่ บุคคล สัตว์พืช ทรัพย์สินหรือ สิ่งแวดล้อมเช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระจกสเปร์ยบรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น ขยะอันตรายนี้ เป็นขยะที่มักจะพบได้น้อยที่สุด กล่าวคือ พบ ประมาณเพียง ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘)

ขยะทั่วไป (General waste) มูลฝอยทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใส่ขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเปื้อนเศษอาหาร โฟมเปื้อนอาหาร พอลียเอทเธนอาหาร เป็นต้น สำหรับขยะทั่วไปนี้เป็นขยะที่มีปริมาณใกล้เคียงกับขยะอันตราย กล่าวคือ จะพบประมาณ ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรม ควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘)

มูลฝอยติดเชื้อ หมายความว่า มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณมาหรือมีความเข้มข้น ซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้นแล้ว สามารถทำให้เกิดโรคได้

กรณีมูลฝอยดังต่อไปนี้ที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาลการให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์รวมทั้งในการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ (กฎกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ,๒๕๔๕)

(๑) ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์ที่เป็นผลมาจากการผ่าตัด การตรวจชันสูตรศพ หรือ ซากสัตว์ และใช้สัตว์ทดลอง

(๒) วัสดุของมีคม เช่น เข็ม ไบโอมิกระบอกฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทำด้วยแก้ว สไลด์และกระຈกปิด สไลด์

(๓) วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด สาร น้ำจากร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ หรือวัคซีนที่ทำจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สำลีผ้า ก๊อสม ผ้าต่างๆ และท่อยาง

(๔) มูลฝอยทุกชนิดที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง

ส่วนที่ ๒ สภาพทั่วไป และข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาลตั้งอยู่เลขที่ ๖๔/๑ หมู่ที่ ๒ บ้านตาล ตำบลโนนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม อยู่ห่างจากอำเภอท่าอุเทน ประมาณ ๓ กิโลเมตร ตั้งอยู่รอบนอกของอำเภอและห่างจากจังหวัดนครพนมประมาณ ๓๑ กิโลเมตร มีพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล มีทั้งหมดจำนวน ๕๐,๖๒๕ ไร่ หรือประมาณ ๖๔.๖๐ ตารางกิโลเมตร

อาณาเขตและแผนที่

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลท่าอุเทน	อำเภอท่าอุเทน	จังหวัดนครพนม
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลรามราช	อำเภอท่าอุเทน	จังหวัดนครพนม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลเวินพระบาท	อำเภอท่าอุเทน	จังหวัดนครพนม
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลนาขมิ้น	อำเภอโพนสวรรค์	จังหวัดนครพนม

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่ในตำบลโนนตาล เป็นพื้นที่ราบลุ่มเหมาะสมแก่การทำนา ทำไร่ ดินส่วนใหญ่มีปัญหา คือ ดินจืดแหล่งน้ำมีเพียงพอสำหรับการเกษตร และขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในบางพื้นที่เท่านั้น และบางส่วนเป็นป่าเบญจพรรณ มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ที่ใช้ในการเกษตร และการประมง คือ กุดคล้าย หนองแวง ห้วยอีแก้ง ห้วยสักโย ห้วยหนองบ่อ ห้วยคำ ห้วยดับแฮด ฯลฯ

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศเป็นมรสุม ๓ ฤดู คือ

- ฤดูร้อน	เริ่มตั้งแต่ เดือน กุมภาพันธ์	ถึง	เดือน พฤษภาคม
- ฤดูฝน	เริ่มตั้งแต่ เดือน มิถุนายน	ถึง	เดือน กันยายน
- ฤดูหนาว	เริ่มตั้งแต่ เดือน ตุลาคม	ถึง	เดือน มกราคม

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะของดินในพื้นที่เป็นดินร่วน ดินเหนียว พื้นราบเหมาะแก่การเพาะปลูกข้าว ทำการเกษตร ปลูกสับปะรด ทำสวนยางพารา และพืชอื่นได้เป็นอย่างดี

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

แม่น้ำ ๑ แห่ง

ลำห้วย, บึง, หนอง และอื่น ๆ ๒๖ แห่ง มีรายละเอียดดังนี้

หมู่ที่ / ชื่อหมู่บ้าน	ลำห้วย (แห่ง)	บึงหนอง (แห่ง)
หมู่ที่ ๑ บ้านกลาง	๑	-
หมู่ที่ ๒ บ้านตาล	๑	๑
หมู่ที่ ๓ บ้านนาฝักปอด	๒	๑
หมู่ที่ ๔ บ้านกุดกุ่มน้อย	๑	-
หมู่ที่ ๕ บ้านกุดกุ่มใหญ่	๑	๑
หมู่ที่ ๖ บ้านกะเสริม	๑	๑
หมู่ที่ ๗ บ้านกุดสะกอย	๑	๑
หมู่ที่ ๘ บ้านโพน	๓	-
หมู่ที่ ๙ บ้านธาตุ	๑	๑
หมู่ที่ ๑๐ บ้านคำฮาก	๒	-
หมู่ที่ ๑๑ บ้านน้อยทวย	-	๑
หมู่ที่ ๑๒ บ้านดงยาง	-	-
หมู่ที่ ๑๓ บ้านธาตุชุมทาง	๒	-
หมู่ที่ ๑๔ บ้านธาตุหัวบึง	๑	๑
หมู่ที่ ๑๕ บ้านกลาง	-	๒

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง และประชากร

๒.๑ เขตการปกครอง

ตำบลโนนตาลประกอบด้วยจำนวนหมู่บ้าน ๑๕ หมู่บ้าน

๒.๒ การเลือกตั้ง

การเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน มีจำนวน ๑๕ หมู่บ้าน ซึ่งมีผู้บริหารท้องถิ่น (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) จำนวน ๑ คน และมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑๕ คนองค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยมีผู้บริหารองค์กรตั้งรายนามดังนี้

๑. นายออน ไอน์	ตำแหน่ง	ประธานกรรมการบริหาร คนแรก
๒. นายสมเกียรติ นครั้งสุ	ตำแหน่ง	ประธานกรรมการบริหาร
๓. นายสุริยะ จันทะชิน	ตำแหน่ง	ประธานกรรมการบริหารและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
๔. นายสุขสันต์ สุวรรณมาโจ	ตำแหน่ง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
๕. นายคชาเทพ วดีศิริศักดิ์	ตำแหน่ง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
๖. นายสุภวิทย์ พรรณวงศ์	ตำแหน่ง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
๗. นายคชาเทพ วดีศิริศักดิ์	ตำแหน่ง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล คนปัจจุบัน

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ข้อมูลประชากร ณ วันที่ ๓๐ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ จากสำนักงานทะเบียนฯ ที่ทำการปกครองอำเภอท่าอุเทน

ประชากรทั้งสิ้น	๗,๓๔๒	คน
เป็นชาย	๓,๖๒๖	คน
เป็นหญิง	๓,๖๙๖	คน

มีความหนาแน่นเฉลี่ยประมาณ ๑๑๔ คน / ตารางกิโลเมตร ดังนี้

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

โรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ตำบลโนนตาล

โรงเรียนประถมศึกษา ๕ แห่ง ได้แก่

- โรงเรียนบ้านตาล
- โรงเรียนบ้านนาฝักปอด
- โรงเรียนบ้านโพน
- โรงเรียนบ้านธาตุ
- โรงเรียนบ้านน้อยทวย

โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนอุเทนพัฒนา

๔.๒ สาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโพน ๑ แห่ง
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกลาง ๑ แห่ง

๔.๓ ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติด มีพื้นที่เฝ้าระวังในหมู่บ้าน/ชุมชน มีการสอดส่องดูแลของเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกหมู่บ้าน/ชุมชน ยังไม่พบการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ตำบลโนนตาล

๔.๔ การสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล ได้ดำเนินการตามระเบียบ พ.ร.บ.ว่าด้วยการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ๒๕๕๒ และระเบียบว่าด้วยการจ่ายเบี้ยความพิการ พ.ศ. ๒๕๕๓ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ผู้ที่มีสิทธิได้รับเบี้ยดังกล่าว ภายในวันที่ ๑๐ ของทุกเดือน โดยการโอนเข้าบัญชีธนาคารของผู้มีสิทธิและผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

๑. เส้นทางคมนาคมสายหลัก ๒ เส้นทาง คือ เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๒ สายนครพนม – บึงกาฬ และเส้นทางหลวง หมายเลข ๒๐๒๘ สายท่าอุเทน – กุสุมาลัย

๒. ถนนสายรองซึ่งเป็นถนนท้องถิ่นและถนนซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการอื่น ได้แก่ ถนนทางหลวงชนบท ถนนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม ใช้คมนาคมขนส่ง ติดต่อระหว่างหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และมีเส้นทางเชื่อมหมู่บ้านต่าง ๆ ในเขตตำบลโนนตาล ทุกหมู่บ้าน

๕.๒ การไฟฟ้า

มีระบบไฟฟ้าครบทุกหมู่บ้าน จำนวน ๒,๑๒๗ ครัวเรือน

๕.๓ การประปา

มีระบบประปาหมู่บ้าน จำนวน ๑๕ หมู่บ้าน

๕.๔ โทรศัพท์

ปัจจุบันทุกหมู่บ้าน/ชุมชน ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นส่วนใหญ่

๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

ที่ทำการไปรษณีย์ที่ใกล้ที่สุด ได้แก่ ไปรษณีย์อำเภอท่าอุเทน ตั้งอยู่ ตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ห่างจากตำบลโนนตาล ไปทางทิศเหนือ ประมาณ ๒ กิโลเมตร

๖. ระบบเศรษฐกิจ**๖.๑ การเกษตร**

ราษฎรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๙๐ ประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรมได้แก่ทำนา ปลูกสับปะรด ปลูกยางพารา ข้าวโพด ปลูกแตงไทย ที่เหลือประกอบอาชีพส่วนตัวและรับจ้าง

๖.๒ การประมง

ตำบลโนนตาล มีพื้นที่ติดลำน้ำห้วยทวย หนองบ่อ หนองแวง และน้ำสาขาต่างๆ การประมงที่ขึ้นชื่อคือการจับปลาในฤดูน้ำหลากส่วนมากเป็นปลาน้ำจืดที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่นปลาปาก ปลาโจ๊ก ปลาคัง ปลาแซ่ และปลาเนื้ออ่อนที่มีอยู่ในพื้นที่เกือบทุกชนิด

๖.๓ การปศุสัตว์

ตำบลโนนตาล มีการปศุสัตว์ คือ การเลี้ยงโค - กระบือ และการเลี้ยงสุกร ไล่พื้นเมือง ในทุกหมู่บ้าน/ชุมชน และมีสถานีพัฒนาอาหารสัตว์ของกรมปศุสัตว์ในตำบลโนนตาล จำนวน ๑ แห่ง เพื่อใช้ในการทดลองและปลูกเพื่อใช้เป็นอาหารของโค - กระบือ ที่ประชาชนเลี้ยงในครัวเรือน

๖.๔ การบริการ

ร้านค้า	๕๓	แห่ง
โรงเรียน	๒๔	แห่ง
ร้านก๋วยเตี๋ยว/อาหารตามสั่ง	๑๑	แห่ง
ร้านล้างอัดฉีด/คาร์แคร์	๓	แห่ง
ร้านรับซื้อยางพารา	๔	แห่ง
รีสอร์ท/ห้องพัก	๓	แห่ง
ร้านเสริมสวย	๔	แห่ง
ร้านคาราโอเกะ	๔	แห่ง
ร้านซ่อมรถ	๕	แห่ง
ร้านขายหีบศพ	๒	แห่ง

๖.๕ การท่องเที่ยว

การนมัสการพระธาตุโนนตาล ที่บ้านธาตุ หมู่ที่ ๙ นมัสการพระธาตุสิมมา ที่บ้านตาล หมู่ที่ ๒ การเยี่ยมชมหมู่บ้านชนเผ่าไทญ้อและศูนย์วัฒนธรรมไทญ้อ บ้านโพน หมู่ที่ ๘ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ทะเลหนองบัวแดงบริเวณ ห้วยกุดคล้าว บ้านกลาง หมู่ที่ ๑ และชวนชิมสับปะรดในพื้นที่หมู่ที่ ๒,๓,๔,๕,๑๓

๖.๖ อุตสาหกรรม

ตำบลโนนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

กลุ่มเครื่องปั้นดินเผา บ้านกลางหมู่ที่ ๑

กลุ่มจักสานบ้านโพน หมู่ที่ ๘

กลุ่มเลี้ยงไก่พื้นเมือง จำนวน ๑๕ หมู่บ้าน/ชุมชน

กลุ่มปลูกสับปะรด จำนวน ๑๕ หมู่บ้าน/ชุมชน

กลุ่มเลี้ยงโค – กระบือ จำนวน ๑๕ หมู่บ้าน/ชุมชน

กลุ่มปลูกยางพารา จำนวน ๑๕ หมู่บ้าน/ชุมชน

กลุ่มอาชีพการทำแหนม จำนวน ๑ กลุ่ม บ้านโพน

กลุ่มอาชีพการขายสับปะรด จำนวน ๑ กลุ่ม หมู่ที่ ๑๓

๖.๘ แรงงาน

ราษฎรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๘๐ ประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรมได้แก่ทำนา ปลูกข้าวปลูกสับปะรด ยางพารา ปลูกแตงไทย ทำประมงน้ำจืด ที่เหลือประกอบอาชีพส่วนตัวและรับจ้าง

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

ประชาชนชาวตำบลโนนตาลนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๑๐๐ โดยมีข้อมูลศาสนสถาน ดังนี้ วัด มีจำนวน ๑๕ แห่ง สำนักสงฆ์ ๔ แห่ง ได้แก่

๑. วัดสามัคคีธรรม บ้านกลาง หมู่ที่ ๑
๒. วัดธาตุสิมมา บ้านตาล หมู่ที่ ๒
๓. วัดศรีบุญเรือง บ้านนาฝักปอด หมู่ที่ ๓
๔. วัดโนนสะอาด บ้านกุดกุ่มน้อย หมู่ที่ ๔
๕. สำนักสงฆ์โนนดินแดง บ้านกุดกุ่มน้อย หมู่ที่ ๔ (สำนักสงฆ์)
๖. วัดกฤษกร บ้านกุดกุ่มใหญ่ หมู่ที่ ๕
๗. วัดอรัญญมหาวัน บ้านกะเสริม หมู่ที่ ๕
๘. วัดฉิมพลี บ้านกุดสะกอย หมู่ที่ ๗
๙. วัดคามวาสี บ้านโพน หมู่ที่ ๘
๑๐. วัดพระธาตุโนนตาล บ้านธาตุ หมู่ที่ ๙
๑๑. วัดจอมแจ้ง บ้านคำฮาก หมู่ที่ ๑๐
๑๒. วัดประดู่ฉิมพลี บ้านคำฮาก หมู่ที่ ๑๐ (สำนักสงฆ์)
๑๓. วัดบ้านน้อยทวย บ้านน้อยทวย หมู่ที่ ๑๑
๑๔. วัดบ้านดงยาง บ้านดงยาง หมู่ที่ ๑๒
๑๕. วัดเทพนิมิตร บ้านธาตุชุมทาง หมู่ที่ ๑๓
๑๖. วัดป่าธาตุชุมทาง บ้านธาตุชุมทาง หมู่ที่ ๑๓ (สำนักสงฆ์)
๑๗. วัดธาตุหัวบึง บ้านธาตุ หมู่ที่ ๑๔
๑๘. วัดกองมณี บ้านกลาง หมู่ที่ ๑๕
๑๙. วัดอรัญญภูริวัน บ้านกลาง หมู่ที่ ๑๕ (สำนักสงฆ์)

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

๑. งานนมัสการพระธาตุโพนตาล จัดขึ้นในช่วงเดือน ปลายเดือนมกราคม – ต้นเดือนกุมภาพันธ์ ของทุกปี
๒. งานประเพณีบุญมหาชาติแห่แหวดสันทร จัดขึ้นในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี
๓. งานนมัสการพระธาตุสิมมา จัดขึ้นในช่วง เดือนต้นเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี
๔. งานประเพณีบุญกองข้าวเปิดประตูเล่าเผ่าไทญ้อ จัดขึ้นในช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์ ของทุกปี
๕. งานประเพณีวัฒนธรรมชนเผ่าไทโส้ จัดขึ้นในช่วงเดือน มีนาคม ของทุกปี
๖. งานประเพณีบุญออกพรรษาบูชาเรือไฟบก จัดขึ้นในช่วงวันออกพรรษาของทุกปี
๗. งานประเพณีแห่พระเล่นน้ำสงกรานต์ จัดขึ้นในห้วงวันสงกรานต์ของทุกปี
๘. งานประเพณีแข่งเรือก๊ีบ จัดขึ้นในช่วงเดือนตุลาคม ของทุกปี

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่โดดเด่น คือ

ครก ที่ทำจากดินที่มีคุณภาพและเป็นสินค้าที่ทำให้อุตสาหกรรมในครัวเรือนเป็นที่นิยมของตลาด ซึ่งเป็นดินที่มีลักษณะพิเศษกว่าดินทั่วไป ไม่สามารถนำดินจากที่อื่นมาปั้นขึ้นรูปได้

ขนมจีนน้ำปลาร้านัว หมูที่ ๗ บ้านกุดสะกอย เป็นอาหารว่างที่คนในพื้นที่ชอบรับประทาน และซื้อไปเป็นของฝากได้

สับปะรด ในพื้นที่ตำบลโนนตาล ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจ เป็นพืชที่บ่งบอกทางพันธุกรรมเจริญเติบโตได้ในพื้นที่ตำบลโนนตาลอำเภอท่าอุเทน ตำบลท่าจำปา เขตตำบลนาใน อำเภอโพนสวรรค์ ที่เป็นแนวเขตติดต่อกับตำบลโนนตาล

ภาษาถิ่น คือ

ภาษาญ้อเป็นภาษาเอกลักษณ์ของชนเผ่าไทญ้อตำบลโนนตาล และภาษาไทโส้เป็นภาษาที่ใช้ในชนเผ่าไทโส้ บ้านคำฮากหมูที่ ๑๐

๗.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกที่โดดเด่น คือ

สับปะรด เป็นผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของชาวตำบลโนนตาล ซึ่งเป็นสินค้าที่มีผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ณ ปัจจุบันมีราคาที่แพงแต่ก็ยังเป็นที่นิยมและผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค

ครก ที่ทำจากดินที่มีคุณภาพและเป็นสินค้าที่ทำให้อุตสาหกรรมในครัวเรือนเป็นที่นิยมของตลาด ซึ่ง ณ วันนี้นั้นสินค้าไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดที่ส่งออก ต้องสั่งจองข้ามปีถึงจะได้สินค้า

๘ .ทรัพยากรธรรมชาติ

แหล่งน้ำธรรมชาติ

ลำน้ำ , ลำห้วย ๑๗ แห่ง

บึง , หนอง และอื่น ๆ ๑๐ แห่ง มีรายละเอียดดังนี้

หมู่ที่ / ชื่อหมู่บ้าน	ลำห้วย (แห่ง)	บึง,หนอง (แห่ง)
หมู่ที่ ๑ บ้านกลาง	๑	-
หมู่ที่ ๒ บ้านตาล	๑	๑
หมู่ที่ ๓ บ้านนาฝักปอด	๒	๑
หมู่ที่ ๔ บ้านกุดกุ่มน้อย	๑	-
หมู่ที่ ๕ บ้านกุดกุ่มใหญ่	๑	๑
หมู่ที่ ๖ บ้านกะเสริม	๑	๑
หมู่ที่ ๗ บ้านกุดสะกอย	๑	๑
หมู่ที่ ๘ บ้านโพน	๓	-
หมู่ที่ ๙ บ้านธาตุ	๑	๑
หมู่ที่ ๑๐ บ้านคำฮาก	๒	-
หมู่ที่ ๑๑ บ้านน้อยทวย	-	๑
หมู่ที่ ๑๒ บ้านดงยาง	-	-
หมู่ที่ ๑๓ บ้านธาตุชุมทาง	๒	-
หมู่ที่ ๑๔ บ้านธาตุหัวบึง	๑	๑
หมู่ที่ ๑๕ บ้านกลาง	-	๒

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

ฝาย	๒	แห่ง (อยู่ในหมู่ที่ ๖ และหมู่ที่ ๕)
บ่อน้ำตื้น	๒๑๙	แห่ง
บ่อโยก	๒๖	แห่ง
เขื่อน	๑	แห่ง (อยู่ในหมู่ที่ ๖)

ส่วนที่ ๓

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขยะมูลฝอย

ระดับประเทศ

บริบทการพัฒนาประเทศไทยในมิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ประเทศไทยมีทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนา เศรษฐกิจที่ยั่งยืนและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ทั้งนี้ หากมีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีประเทศไทยในมิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่มากเกินไป ทั้งในมิติด้านการผลิตและการบริโภค ซึ่งก่อให้เกิดของเสียและมลพิษในระดับที่เกินกว่าความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศในพื้นที่ จนส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศเสื่อมโทรมลงนั้น อาจส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติในระยะยาวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยการมุ่งพัฒนาทางเศรษฐกิจในระยะหลายสิบปีที่ผ่านมา อาจกล่าวได้ว่าเป็นการพัฒนาที่เน้นผลประโยชน์จากการเติบโตทางเศรษฐกิจจนขาดการคำนึงถึงความยั่งยืนของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและขีดความสามารถของระบบนิเวศที่เพียงพอและประสิทธิภาพ การใช้ทรัพยากรในการผลิตสินค้าและบริการยังอยู่ในระดับต่ำ มีการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง และสร้างมูลค่าเพิ่มได้น้อยกว่าที่ควร จึงส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติของไทยเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ในขณะที่ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากของเสียและมลพิษทวีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งเป็นความท้าทายต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่เป็นหนึ่งในปัจจัยกำหนดความสำเร็จที่สำคัญต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ของการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

การประเมินสถานการณ์ของทุนทรัพยากรทางธรรมชาติที่สำคัญของประเทศ พบว่า ทรัพยากรป่าไม้ของไทยมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่โดยมีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ในช่วงประมาณร้อยละ ๓๑-๓๓ ของพื้นที่ทั้งหมดจากการปลูกป่าไม้ทดแทนได้ใกล้เคียงกับพื้นที่ที่สูญเสียไปในแต่ละปี แต่ยังคงต่ำกว่าค่าเป้าหมายตามแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๒ ที่กำหนดให้เพิ่มพื้นที่ป่าไม้เป็นร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ เมื่อพิจารณาแนวโน้มในระยะยาวพบว่าในอดีตการบุกรุกทำลายป่าเป็นสาเหตุสำคัญที่สุดของการสูญเสียพื้นที่ป่าไม้ไทย ทว่าในปัจจุบัน ปัญหาไฟป่าที่ทั้งเกิดจากเหตุการณ์ทางธรรมชาติและฝีมือมนุษย์ได้กลายมาเป็นสาเหตุหลักของการสูญเสียพื้นที่ป่าไม้ที่มากที่สุดของประเทศไทย และมีแนวโน้มที่สถานการณ์ไฟป่าจะมีความรุนแรงเพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ภาวะโลกร้อนจะส่งผลให้ภัยคุกคามต่อพื้นที่ป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นในอนาคต

ในส่วน of ทรัพยากรน้ำ ประเทศไทยมีการพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งแหล่งน้ำผิวดินและแหล่งน้ำใต้ดิน แต่กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และการอุปโภคบริโภคของภาคครัวเรือน ส่งผลให้มีปริมาณการใช้น้ำเพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับความเสื่อมโทรมของแหล่งน้ำตามธรรมชาติทั้งจากการกระทำของมนุษย์และปัจจัยตามธรรมชาติ รวมถึงความแปรปรวนของปริมาณน้ำฝนในแต่ละปี ทำให้มีปริมาณน้ำที่เก็บกักได้ลดลง ส่งผลให้ปัญหาภัยแล้งเกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี และมีแนวโน้มที่จะรุนแรงยิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน ประเทศไทยยังคงประสบกับปัญหาน้ำท่วมอย่างสม่ำเสมอ แม้ในระยะที่ผ่านมาจำนวนประชากรที่ได้รับผลกระทบจะมีแนวโน้มลดลงแต่ก็ยังคงอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูง เมื่อผนวกกับสภาวะการแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศที่รุนแรงมากขึ้น จะยิ่งส่งผลให้ปัญหาน้ำท่วม เป็นความท้าทายที่สำคัญอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อย่างไรก็ตาม เทคโนโลยีที่มีแนวโน้มที่จะช่วยยกระดับการบริหารจัดการน้ำและ สร้างโอกาสในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ อาทิ การใช้เทคโนโลยี การผลิตที่ช่วย

ประหยัดน้ำ การใช้ เทคโนโลยีที่สามารถเชื่อมโยงเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตในการบริหารจัดการน้ำสูญเสียในระบบส่งน้ำ รวมทั้งการคาดการณ์สถานการณ์น้ำให้มีความถูกต้องแม่นยำยิ่งขึ้น

ในขณะที่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งมีบทบาทสำคัญทั้งในด้านการรักษาสมดุลของความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำและการรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจรูปแบบต่าง ๆ ทั้งทางด้านคมนาคมขนส่ง การท่องเที่ยว และเป็นพื้นที่ทำประมง พบว่าพื้นที่ชายฝั่งทะเลของประเทศไทย ซึ่ง ครอบคลุมพื้นที่ ๒๓ จังหวัด รวมประมาณ ๓,๑๕๑ ตารางกิโลเมตร อยู่ภายใต้ความเสี่ยงจากภัยคุกคามทั้งทางธรรมชาติและจากการกระทำของมนุษย์ ทั้งการรุกรานพื้นที่ป่าชายเลน การปล่อยของเสียลงสู่ทะเลที่ทำให้เกิดการปนเปื้อนของสารพิษ สิ่งปฏิกูล และขยะพลาสติก รวมถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศที่ภาวะโลกร้อนกำลังเป็นภัยต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างมีนัยสำคัญ โดยส่งผลให้แนวปะการังเสียหายตามธรรมชาติ และปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทวีความรุนแรงขึ้นในหลายพื้นที่เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ของทุนทางสิ่งแวดล้อมของไทย พบว่า การจัดการของเสียเป็นความท้าทาย สำคัญของการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศ จากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและรูปแบบ การใช้ชีวิตของประชาชนที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้ปริมาณขยะในประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปริมาณขยะระหว่างปี ๒๕๕๓ – ๒๕๖๒ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๒ ต่อปี แม้จะมีระบบการกำจัดขยะที่ถูกรื้อและมีการนำขยะกลับไปหมุนเวียนใช้ใหม่ก็ตามโดยในปี ๒๕๖๓ มีขยะที่ถูกกำจัดอย่างถูกต้องหรือนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เพียงร้อยละ ๖๙ ซึ่งยังคงต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ กำหนดไว้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๕ ภายในปี ๒๕๖๕ ส่งผลให้มีปริมาณขยะตกค้างจำนวนมากที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพแหล่งน้ำ สิ่งมีชีวิตในน้ำ ตลอดจนแหล่งน้ำผิวดินและทะเลในที่สุด ทั้งนี้ สาเหตุของขยะตกค้างมาจากศักยภาพของระบบการจัดการขยะ ที่ไม่เพียงพอ จึงไม่สามารถรองรับปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นตามอัตราการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ประกอบกับการขาดการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง จึงทำให้ไม่สามารถนำขยะไปใช้ประโยชน์ซ้ำได้อย่างเต็มรูปแบบ นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีปัญหามลพิษทางอากาศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ที่ส่วนใหญ่มาจากการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ อาทิ การเผาขยะหรือวัสดุการเกษตรในที่โล่ง ไบโอดีเซลจากเครื่องยนต์ การเผาไหม้จากเครื่องยนต์ดีเซลการปล่อยก๊าซเสียในภาคอุตสาหกรรม รวมถึงภัยธรรมชาติ อย่างไฟป่าเป็นมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นและมีปริมาณเกินค่ามาตรฐานเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะในพื้นที่ เขตอุตสาหกรรมและเมืองใหญ่ที่มีประชากรและการจราจรหนาแน่น และปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ อุตสาหกรรมหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดระยองที่ยังคงพบปัญหามลพิษทางอากาศจากการมีค่าเฉลี่ยสารเบนซินในพื้นที่ในระดับสูงเกินกว่าค่ามาตรฐานที่กำหนดมาโดยตลอด นับตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ เป็นต้นมา

สำหรับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมที่ทั่วโลกให้ความสำคัญ คือ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกนั้น ประเทศไทยได้ประกาศเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภายหลังปี ๒๕๖๓ ที่จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลงร้อยละ ๒๐-๒๕ เมื่อเทียบเคียงกับปริมาณก๊าซเรือนกระจกปกติที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในปี ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๓๐) หรือคิดเป็นการปล่อยก๊าซเรือนกระจกไม่เกิน ๔๔๔ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ซึ่งนับตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ เป็นต้นมา แม้แนวโน้มปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมต่าง ๆ จะเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด แต่ประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำกว่าปริมาณการในปริมาณก๊าซเรือนกระจกปกติที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๖๑ ไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำกว่าปริมาณปกติที่คาดว่าจะเกิดขึ้นร้อยละ ๑๖ ซึ่งประสบความสำเร็จเหนือเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ที่กำหนดให้การปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำกว่าปริมาณปกติที่คาดว่าจะเกิดขึ้นร้อยละ ๗ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาแหล่งที่มาในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก พบว่าสัดส่วนของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มากที่สุดถึงร้อยละ ๗๔ มาจากการใช้พลังงาน ซึ่งมาจากการผลิตไฟฟ้าร้อยละ ๔๒ การคมนาคมขนส่ง ร้อยละ ๒๓

ภาคอุตสาหกรรมและการก่อสร้างร้อยละ ๒๐ ดังนั้น การผลิตไฟฟ้าและการคมนาคมขนส่ง จะมีบทบาทที่สำคัญอย่างมากต่อการควบคุมปริมาณก๊าซเรือนกระจกของไทย พร้อมกับการพัฒนาความสามารถในการดูดกลับก๊าซเรือนกระจกของภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดิน ซึ่งมีปริมาณการดูดกลับก๊าซเรือนกระจก ๙๑.๑๓ ล้านตัน คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

อย่างไรก็ดี เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนของประเทศไทย ภายในปี ๒๕๙๓ (ค.ศ. ๒๐๕๐) และบรรลุตามเจตจำนงในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ในปี ๒๖๐๘ (ค.ศ. ๒๐๖๕) ตามถ้อยแถลงของนายกรัฐมนตรีต่อที่ประชุมสมัชชารัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติ ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ ประเทศไทยอาจต้องพิจารณาเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ที่มีความท้าทายยิ่งขึ้น พร้อมทั้งวางยุทธศาสตร์ระยะยาวเพื่อให้การปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงถึงร้อยละ ๔๐ หรือคิดเป็นปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่จะปล่อยได้ ๒๒๒ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าในปี ๒๕๗๓ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างการพิจารณาปรับค่าเป้าหมายย่อย รวมถึงแผนดำเนินงานทั้งในระยะสั้นและระยะกลาง เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ดังกล่าว ทั้งนี้ แนวโน้มของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและกระแสความตระหนักต่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงภูมิอากาศจะส่งเสริมให้เกิดอุปสงค์ต่อพลังงานสะอาดเพิ่มขึ้น อันจะนำมาซึ่งโอกาสที่สำคัญในการลดก๊าซเรือนกระจกในระยะต่อไปของไทย โดยที่ภาครัฐจะต้องดำเนินการเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่การใช้พลังงานหมุนเวียนและรถยนต์ไฟฟ้าอย่างเพียงพอเหมาะสม

ดังนั้น แนวทางสำคัญสำหรับการพัฒนาทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระยะต่อไป คือ การเปลี่ยนผ่านเชิงโครงสร้างจากการเน้นผลทางเศรษฐกิจระยะสั้นไปสู่การเจริญเติบโตที่ยั่งยืน ซึ่งการพัฒนาประเทศในอนาคตจะไม่สามารถแยกประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมออกจากการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมได้อีกต่อไป จึงต้องกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจนในการมุ่งสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ อย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรบรีโกล เพื่อลดการใช้วัตถุดิบและลดของเสียจากกระบวนการผลิต เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและแก้ปัญหาการใช้ทรัพยากรที่ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งทำลายความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศ เป็นจุดเริ่มต้นสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมก้าวหน้าควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล เพื่อส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไปในระยะยาว โดยการส่งเสริมให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนที่มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ยั่งยืน และสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศอย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ ทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมไทยบนพื้นฐานของการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดของทุกภาคส่วน โดยอาศัยกลไกและมาตรการสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้เกิดการลงทุนสีเขียวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งผลักดันให้ภาคการผลิตปรับรูปแบบการดำเนินธุรกิจตามแนวทางทางเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ ส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นและเกษตรกรเข้ามามีส่วนร่วมฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และได้รับประโยชน์จากเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อพัฒนาโครงสร้างแรงจูงใจให้เกิดการปรับพฤติกรรมทางเศรษฐกิจและการดำรงชีพอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ การมีสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม ประชากรจำนวนมากพึ่งพิงการดำรงชีพจากภาคการเกษตร ประเทศไทยจึงมีความเสี่ยงสูงที่จะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งยังต้องเผชิญความท้าทายจากผลของการพัฒนาทางเศรษฐกิจและกายภาพที่ก่อให้เกิดการทำลายสมดุลของสิ่งแวดล้อม พร้อมกับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของเมืองและพื้นที่เขตเศรษฐกิจ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่จะทวีความซับซ้อนยิ่งขึ้นในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและ

ภัยคุกคามจากภัยพิบัติทางธรรมชาติยังมีแนวโน้มที่คาดว่าจะเกิดขึ้นบ่อยครั้งและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นในอนาคตอาจนำมาซึ่งความสูญเสียและผลกระทบต่อทั้งเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้อย่างมหาศาล เป็นความเสี่ยงของการบริหารจัดการที่ไทยยังมีขีดความสามารถและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

สถานการณ์วิกฤติไม่เพียงพอ จึงจำเป็นที่จะต้องแก้ไขด้วยการจัดการปัญหาที่ต้นเหตุ เพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยส่งเสริมการใช้มาตรการเชิงป้องกันก่อนเกิดภัยในพื้นที่สำคัญ อาทิ การบูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยประกอบการวางผังเมืองส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศการให้ความรู้และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อเพิ่มศักยภาพประชาชนและชุมชนในการรับมือกับภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การอนุรักษ์พื้นที่พืชรักษาธรรมชาติและระบบนิเวศ รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางธรรมชาติร่วมกัน

แนวทางการขับเคลื่อนโครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อนของกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๒.๒/ว ๗๒๘๙ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ แจ้งจังหวัดขับเคลื่อนและเตรียมการทวนสอบโครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเทศไทย โดยมีการทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอก (Validation and verification Body :VVB) เพื่อทำการตรวจสอบเอกสารในภาพรวมผู้ประเมินภายนอกจะลงพื้นที่ในจังหวัดต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบข้อมูลการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อนรายเดือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รวบรวมและบันทึกไว้ใน ขระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจะมีการสุ่มลงตรวจครัวเรือนที่จัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน โดยสุ่มตรวจครัวเรือนตามข้อมูลที่บ้านทึกในระบบสารสนเทศฯ และอาจมีการสัมภาษณ์ครัวเรือนและผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการฯ ซึ่งคาดว่าจะการทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอกจะดำเนินการในห้วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๕ และกระทรวงมหาดไทยได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ ขับเคลื่อนโครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อน กระทรวงมหาดไทย โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นกรรมการ หัวหน้าผู้ตรวจราชการ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานท้องถิ่น ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่นและผู้อำนวยการกองสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อกำหนดนโยบาย และแนวทางเพื่อเตรียมการรับการทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอก (Validation and verification Body :VVB) ตามโครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเทศไทย และได้กำหนดแนวทางดำเนินการขับเคลื่อนเพื่อเตรียมรับการทวนสอบภายใต้โครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเทศไทย ให้แก่จังหวัดอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑) การดำเนินการในระดับจังหวัดให้คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด โดยมีท้องถิ่นจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ ดำเนินการขับเคลื่อนเพื่อเตรียมรับการทวนสอบภายใต้โครงการถังขยะเปียกฯ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการกำหนดเป้าหมายให้ครบถ้วน ร้อยละ ๑๐๐ พร้อมทั้ง กำกับ ติดตามการ ดำเนินงาน และรายงานผลการขับเคลื่อนโครงการฯ ในการประชุมกรรมการจังหวัดทุกเดือน และประเมินความพร้อมในการทวนสอบของข้อมูลโครงการ รายงานตามแบบรายงานไปยังกระทรวงมหาดไทยภายในวันที่ ๒๐ ของทุกเดือน

๒) การดำเนินการในระดับอำเภอ ให้คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยอำเภอ โดยมีท้องถิ่นอำเภอเป็นกรรมการและเลขานุการ ดำเนินการขับเคลื่อนเพื่อเตรียมรับการทวนสอบภายใต้โครงการถังขยะเปียกฯ และแต่งตั้งทีมปฏิบัติการเตรียมความพร้อมสำหรับการทวนสอบระดับอำเภอในพื้นที่ตำบล โดยมี ปลัดอำเภอประจำตำบลเป็นหัวหน้าทีมปฏิบัติการ ท้องถิ่นอำเภอเป็นทีมปฏิบัติการ เพื่อลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานตามโครงการฯ ของทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยดำเนินการสุ่มตรวจครอบครัวเรือนในพื้นที่ที่จัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อนทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรายงานให้คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยอำเภอตามแบบรายงานเพื่อรวบรวมและรายงานคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดตามแบบรายงาน ภายในวันที่ ๑๕ ของทุกเดือน

๓) การดำเนินการในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการขับเคลื่อนเพื่อเตรียมรับการทวนสอบภายใต้โครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเทศไทยในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยจัดทำแผนปฏิบัติการและรายงานคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ระดับอำเภอ ตามแบบรายงาน ภายในวันที่ ๓๐ ของทุกเดือน และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำถังขยะเปียก โดยดำเนินการเชิงรุกและใช้กลยุทธ์ “เคาะประตูบ้าน (Knock Door Marketing)” ไปยังทุกครัวเรือน ชักชวน/ทำความเข้าใจกับครัวเรือนในพื้นที่เพื่อเตรียมความพร้อมในกระบวนการสุ่มตรวจติดตามจากผู้ประเมินภายนอก

แนวทางการขับเคลื่อนโครงการถึงขยะเปียกลดโลกร้อนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. ความเป็นมา

กระทรวงมหาดไทยกำหนดนโยบายการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศตามนโยบายของรัฐบาลที่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวถ้อยแถลงในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ (COP๒๖) ณ เมืองกลาสโกว์ สหราชอาณาจักร เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ว่า “ประเทศไทยพร้อมยกระดับการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศอย่างเต็มที่ทุกวิถีทางเพื่อบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี พ.ศ. ๒๕๙๓ (ค.ศ. ๒๐๕๐) และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจก”

กระทรวงมหาดไทยโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินโครงการถึงขยะเปียก ลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยให้จังหวัดส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนการจัดทำถึงขยะเปียกให้ครบทุกครัวเรือน รวมถึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง เพื่อเป็นการส่งเสริมการคัดแยกขยะครัวเรือน ลดการปนเปื้อนขยะเปียกกับของเหลือใช้อื่นๆ สร้างรายได้เพิ่มจากการคัดแยกขยะ ลดภาระค่าใช้จ่าย โดยการใช้ปุ๋ยหมักที่เกิดจากถึงขยะเปียก เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน ตลอดจนลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินการขึ้นทะเบียนโครงการถึงขยะเปียกลดโลกร้อน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจในประเทศไทย หรือ Thailand Voluntary Emission Reduction Program: T-VERเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โดยคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก โดยมีปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน ได้พิจารณาเห็นชอบการขึ้นทะเบียนโครงการฯ โดยมีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นผู้พัฒนาหรือเจ้าของโครงการ ประกอบด้วยครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการ ๓๖,๖๔๔,๓๐๙ ครัวเรือน โรงเรียน ๑,๗๐๑ แห่ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๑๘,๙๓๕ แห่ง โดยมีระยะเวลาคิดเครดิตของโครงการตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ – ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙ หรือระยะเวลา ๗ ปี และคาดว่าจะสามารถลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกได้ ๔๙๒,๒๑๒ ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

๒. ขั้นตอนการดำเนินงาน ณ ปัจจุบัน

การจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานถึงขยะเปียกลดโลกร้อน (ครัวเรือน โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) โดยจัดเก็บข้อมูลจำนวนประชากรในครัวเรือน เด็กเล็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และนักเรียนของสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดทำถึงขยะเปียกในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอย (รายเดือน) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำข้อมูลไปคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจก และรับรอง คาร์บอนเครดิต

๓. แผนการดำเนินการ

สำหรับการดำเนินโครงการฯ ในระยะต่อไป กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนด ขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ ในระยะต่อไป ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การรับรองคาร์บอนเครดิต เป็นขั้นตอนที่ดำเนินการโดยผู้ประเมินภายนอก หรือ Validation and verification Body :VVB ซึ่งจะลงพื้นที่เพื่อดำเนินการทวนสอบข้อมูลการ จัดทำถึงขยะเปียกลดโลกร้อนในระดับครัวเรือน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นใน

จังหวัดเป้าหมาย โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องตรวจสอบและแนะนำประชาชนให้ ดำเนินการจัดทำ ถึงขยะเปียก ลดโลกร้อนอย่างถูกวิธี ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑) มีการจัดทำถังขยะเปียก ลดโลกร้อน หมายถึง การนำถังมาติดกัน และฝังกลบใน หลุมลึกลงไป ๒ ถึง ๓ ส่วนของความสูงของถังและมีการนำเศษอาหารเทใส่ในถัง พร้อมปิดฝา

๒) มีการใช้ถังขยะเปียกลดโลกร้อนอย่างถูกวิธี หมายถึง การนำเศษอาหาร เทใส่ในถังพร้อมปิดฝา และมีการใช้ไม้พายหรืออุปกรณ์กวนเพื่อเพิ่มอากาศ

๓) มีการใช้ถังขยะเปียก ลดโลกร้อนเป็นประจำ หมายถึง มีการนำเศษอาหาร มาใส่ถังขยะเปียก ลดโลกร้อน ทุกครั้งเมื่อมีขยะเศษอาหารที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมในครัวเรือน โดยไม่นำขยะเศษ อาหารไปรวมกับ ขยะ ประเภทอื่นๆ รวมถึง การตรวจสอบต้องเตรียมเอกสารใบสมัครการเข้าร่วมโครงการ ตลอดจนเอกสารการ สำรวจ ครัวเรือน โรงเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่จัดทำถังขยะเปียก และความถูกต้อง ของข้อมูลการจัดทำ ถังขยะ เปียกในระบบสารสนเทศฯ เพื่อรวบรวมให้ผู้ประเมินภายนอกเป็นผู้ทวนสอบ ทั้งนี้เมื่อเสร็จสิ้น กระบวนการทวนสอบแล้วกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะเป็นผู้ดำเนินการรับรองคาร์บอนเครดิต ให้องค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่

๓.๑ การเตรียมการรับการทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอก โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะ กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนโครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อนในระดับจังหวัด อำเภอ และ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ภายใต้กลไกคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลมูลฝอยในระดับจังหวัด อำเภอ และ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และการดำเนินงานเชิงรุกของทีมปฏิบัติการเตรียมความพร้อมสำหรับการทวนสอบ ระดับ อำเภอในพื้นที่ตำบล เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการบริหารจัดการถังขยะเปียก ลดโลกร้อน ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยทีมปฏิบัติการฯ จะดำเนินการสุ่มตรวจครัวเรือน โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก (ศพด.)ที่มีการจัดทำถังขยะเปียกเป็นประจำทุกเดือน เพื่อเป็นการเตรียมตัวก่อนมีผู้ประเมินภายนอก ลง ไปทวนสอบจริง ทั้งนี้ เพื่อให้การทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอกเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะดำเนินการจัดประชุมซักซ้อมกับหน่วยงานในระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับท้องถิ่นโดยละเอียดเพื่อเตรียมการรับการทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอก (VVB) ตลอดจน กำหนด แนวทางซักซ้อมการทวนสอบผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ตลอดจน คณะทำงานที่ได้รับมอบหมายจะลงพื้นที่ในจังหวัดต้นแบบเพื่อซักซ้อมแนวทางปฏิบัติกับหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อ เตรียมความพร้อมในการรับการทวนสอบจากหน่วยงานภายนอก

๓.๒ การทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอก (Verification) ของโครงการ T-VER หมายถึง กระบวนการทวนสอบซึ่งดำเนินการโดยผู้ประเมินภายนอก (VVB) เพื่อทวนสอบ ติดตามผลและ คำนวณ ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดลง รวมถึงติดตามผลกระทบอื่นๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อนโดยผู้ประเมินภายนอก (VVB) จะเป็นหน่วยงานที่รับรองโครงการฯ ในขั้นต้นและเสนอเข้า คณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อพิจารณารับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกต่อไป

ทั้งนี้ ในกระบวนการทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอกดังกล่าว จะต้องมีการรวบรวม และประเมิน เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะดำเนินการประสานงานและจัดเตรียม เอกสารที่เกี่ยวข้องในระดับส่วนกลางเพื่อส่งให้ผู้ประเมินภายนอก (VVB) เพื่อทำการตรวจสอบเอกสารใน ภาพรวมและองค์กรกลางซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ทวนสอบจะลงพื้นที่ในจังหวัดต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบข้อมูลการจัดทำ ถังขยะเปียกลดโลกร้อนรายเดือนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รวบรวมและบันทึกไว้ในระบบสารสนเทศด้าน การจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ ในกระบวนการทวนสอบจากผู้ประเมิน ภายนอกนั้นจะมีการสุ่มลงตรวจครัวเรือนที่จัดทำถังขยะเปียก ลดโลกร้อน โดยสุ่มตรวจครัวเรือนตามข้อมูลที่

บันทึก ในระบบสารสนเทศฯและอาจมีการสัมภาษณ์ครัวเรือนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการฯ ทุก
ระดับ ในการดำเนินการภายใต้กระบวนการทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอกนั้น กระทรวงมหาดไทยโดยกรม
ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินโครงการฯ ให้กับ
เจ้าหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายเป็นผู้จัดเก็บข้อมูลรายเดือน ผู้ที่ได้รับมอบหมายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อำเภอ และจังหวัด รวมทั้งผู้บริหารในทุกระดับเพื่อสนับสนุนกระบวนการทวนสอบและตอบข้อซักถามของผู้
ประเมินภายนอก

ขั้นตอนที่ ๒ การซื้อขายคาร์บอนเครดิต ในกระบวนการซื้อขายคาร์บอนเครดิตนั้น
กระทรวงมหาดไทยโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จะกำหนดแนวทางซักซ้อม และจัดประชุมกับ
หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ
ที่ถูกต้อง เกี่ยวกับกระบวนการซื้อขายคาร์บอนเครดิต แนวทางการบริหารจัดการกรรมสิทธิ์คาร์บอนเครดิต
และการจัดทำบัญชีควบคุมคาร์บอนเครดิตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ กระบวนการซื้อขายคาร์บอน
เครดิตข้างต้น จะต้องดำเนินการภายใต้ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการจัดการมูลฝอยหมวดคาร์บอน
เครดิต เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถขายคาร์บอนเครดิตตามโครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อนได้
และนำรายได้ที่ได้จากการขายคาร์บอนเครดิตไปจัดสาธารณประโยชน์ในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล

๓.๑ วิสัยทัศน์ “นาขมื่นเมืองสะอาด บริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืน”

๓.๒ เป้าประสงค์/พันธกิจ

๑. ขยะมูลฝอยมีการนำกลับไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น และส่งเสริมการคัดแยกขยะในชุมชน
๒. ขยะอินทรีย์ครัวเรือนได้รับการบริหารจัดการและนำไปใช้ประโยชน์
๓. ขยะรีไซเคิลในชุมชนได้รับการบริหารจัดการ และสร้างมูลค่าเพิ่ม ผ่านการจัดสวัสดิการให้สมาชิก
๔. ขยะอันตรายชุมชนได้รับการบริหารจัดการและสง่ามจัดอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น

๓.๓ ยุทธศาสตร์ของแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายองค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน/ส่วนราชการ/องค์กรเอกชน

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทดแทนการใช้ถุงพลาสติกหรือโฟม
๒. จัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน/ส่วนราชการ/องค์กรเอกชน ให้ถูกหลักวิชาการ
๓. กำหนดเขตพื้นที่ห้ามเทกองขยะมูลฝอย
๔. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีที่จุดรวบรวมขยะอันตรายในหมู่บ้าน/ชุมชน ละ ๑ จุด โดยไม่ให้เกิดมลภาวะทางด้านสิ่งแวดล้อมและประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างนิสัยของคนในชุมชนในการนำขยะกลับมาใช้ใหม่

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมให้ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง
๒. ส่งเสริมให้มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาล
๓. ส่งเสริมการดำเนินงานชุมชนปลอดขยะ
๔. ส่วนราชการ/องค์กร กำหนดมาตรการให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การวางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย แนวทางการพัฒนา

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติด้านการจัดการขยะมูลฝอยหรือประกาศท้องถิ่นในการลด คัดแยกขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย
๒. อำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศเขตพื้นที่ห้ามเทกองขยะ รวมถึงห้ามมิให้มีศูนย์ขนถ่ายขยะมูลฝอยในเขตชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างวินัยของคนมุ่งสู่การบริหารจัดการขยะที่ยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. บังคับใช้กฎหมาย
๒. สร้างจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย
๓. ประชาสัมพันธ์ ธารรงค์ ให้ความรู้ การลด คัดแยกขยะที่ต้นทาง
๔. จัดกิจกรรมสร้างนิสัยการจัดการขยะมูลฝอยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและสถานศึกษาทุกสังกัดในตำบลโนนตาล
๕. ส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖. ตรวจสอบ ดำเนินคดีกับผู้ลักลอบทิ้งขยะ กากอุตสาหกรรม
๗. สนับสนุนการใช้สื่อมวลชนช่วยปลุกกระแสสังคม เพื่อสร้างวินัยคนในชาติให้มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย
๘. ส่งเสริม/สนับสนุนการจัดตั้งธนาคารขยะ และกองทุนฌาปนกิจชุมชนเพื่อบริหารจัดการ รายได้จาก การซื้อขายขยะชุมชน

การสมัครเข้าร่วมโครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งการดำเนินการรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก จากโครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อนของ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มีกระบวนการดำเนินงานให้มีการทวนสอบจากผู้ประเมิน ภายนอก Validation and verification Body : VVB เพื่อทำการตรวจสอบเอกสารในภาพรวมโดยผู้ประเมิน ภายนอกจะลงพื้นที่ในจังหวัดต่างๆ เพื่อตรวจสอบข้อมูลการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อนรายเดือนที่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นได้รวบรวมและบันทึกไว้ในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเอกสารสำคัญประกอบการทวนสอบ คือ ใบสมัครเข้า ร่วมโครงการฯ ระดับครัวเรือน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล ได้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้เข้าร่วม โครงการฯ ในระดับครัวเรือน ให้ครบทุกครัวเรือน ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อน เป็น การจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ ต้นทาง เพื่อลดปริมาณขยะที่ต้องนำไปหลุมฝังกลบและลดการเกิดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเป็นสาเหตุของภาวะโลกร ้อน การย่อยสลายขยะอินทรีย์ในถังขยะเปียกให้กลายเป็นปุ๋ยที่นำไปใช้ประโยชน์ ทางการเกษตรและ ผลประโยชน์ ที่จะได้รับหลังจากการรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก (คาดการณ์ว่า รายได้ที่จะได้รับจาก การขายคาร์บอนเครดิตภายใต้โครงการฯ นั้น ประมาณ “๓ บาท/คน/ปี”)

ส่วนที่ ๔

แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด”

มาตรการที่ ๑ : ด้านการจัดการขยะต้นทาง

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล มีการจัดกิจกรรมให้เครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก” เข้าร่วมอย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปี

กิจกรรม

(๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รับสมัคร “อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (อถล.) และ อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง

(๒) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีโครงการ/กิจกรรมรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการบริหาร จัดการขยะมูลฝอย โดยให้อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (อถล.) เข้าร่วมอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้งดังนี้

(๒.๑) จัดกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเริ่มตั้งแต่การลดการเกิดขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอยการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย และการรวบรวมขยะมูลฝอยเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการเก็บขนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒.๒) การจัดกิจกรรมการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น เก็บกวาดขยะมูลฝอย เป็นต้น

(๒.๓) สอดส่องดูแล เฝ้าระวัง และรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่

(๒.๔) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการลดและคัดแยกขยะ เช่น กิจกรรม Big Clening Day กิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ลดการใช้ถุงพลาสติก โฟม และเลือกใช้ผลิตภัณฑ์และบรรจุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อมต่อชุมชน เป็นต้น

(๒.๕) เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์เพื่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ เช่น ภาครัฐ ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนในการจัดการมูลฝอยในหมู่บ้าน/ชุมชน

๒. หมู่บ้าน/ชุมชน มีการคัดแยกขยะมูลฝอยชุมชนที่ต้นทาง

(๑) มีการคัดแยกขยะ ๔ ประเภท โดยการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะในหน่วยงาน หมู่บ้าน ชุมชน การนำขยะรีไซเคิลมาใช้ซ้ำ การจัดทำถังขยะเปียกเพื่อรองรับขยะอินทรีย์ การคัดแยกขยะอันตราย เช่น ขยะอิเล็กทรอนิกส์ขนาดเล็ก รวมถึงการจัดกิจกรรม เช่น กองทุนขยะตำบลโนนตาล ธนาคารขยะชุมชน เป็นต้น

(๒) มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนในชุมชนรวมถึงผู้ประกอบการในท้องถิ่น เกี่ยวกับการคัดแยกขยะประเภทต่างๆ เช่น การจัดการกับขยะทั่วไป การคัดแยกขยะรีไซเคิลกลับมาใช้ประโยชน์ รวมถึงการลดขยะประเภทใช้ครั้งเดียว (single use) และแนวทางในการจัดการกับขยะรีไซเคิลที่มีในครัวเรือน หรือสถานประกอบการ การจัดการกับขยะอินทรีย์ เพื่อรองรับมูลฝอยประเภทอาหารจากครัวเรือน หรือการนำมา ทำเป็นปุ๋ยหมัก เป็นต้น

๓. ครั้วเรือ่น มีการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน

- (๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สํารวจข้อมูลครั้วเรือ่นที่มีอยู่ทั้งหมดตามจำนวนที่มีผู้อาศัยอยู่จริง
- (๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สํารวจข้อมูลครั้วเรือ่นมีความพร้อมและไม่มีความพร้อมในการจัดทำถังขยะเปียก
- (๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แนะนำ ส่งเสริม และขอความร่วมมือให้ครั้วเรือ่นจัดทำถังขยะเปียก สําหรับครั้วเรือ่นที่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครั้วเรือ่นได้ รวมถึงสาธิตวิธีการใช้งาน
- (๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำประกาศขอความร่วมมือประชาชนที่มีความต้องการนำขยะเปียกไปใช้ประโยชน์ เช่น เลี้ยงสัตว์ ทำปุ๋ยอินทรีย์และลงทะเลเบียนเพื่อเชิญชวนนำขยะไปใช้ประโยชน์
- (๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำถังขยะเปียกรวมสําหรับครั้วเรือ่นที่ไม่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครั้วเรือ่นได้ และจัดทำแผนเก็บขนประกาศให้ประชาชนทราบ
- (๖) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดเก็บขยะเปียกที่ครั้วเรือ่นคัดแยกไว้ดำเนินการตามกระบวนการต่อไป
- (๗) จัดหาสถานที่กลางสําหรับจัดทำภาชนะรองรับขยะเปียกเพื่อเป็นจุดรวบรวมขยะเปียกจากชุมชน โดย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดวัน เวลา และเส้นทางการจัดเก็บ
- (๘) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำจุดรวบรวมขยะเปียกในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียน
- (๙) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความรู้แก่เด็ก นักเรียน และประชาชนในชุมชนเรื่องการบริหารจัดการขยะ

มาตรการที่ ๒ : ด้านการจัดการขยะกลางทาง

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล มีการขนขยะอันตรายชุมชน ไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัดหรือมีการนำส่งไปให้บริษัทเอกชนนำไปกำจัด

- (๑) จัดให้มีจุดรวบรวมหรือถังขยะอันตรายชุมชนอย่างน้อย หมู่บ้าน/ชุมชน ละ ๑ แห่ง
- (๒) การขนขยะอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัด เพื่อรวบรวมและนำส่งไปกำจัด
- (๓) มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนในชุมชนและผู้ประกอบการในท้องถิ่น เกี่ยวกับขยะอันตรายชุมชนประเภทต่างๆ การจัดการขยะอันตรายชุมชนจากการทิ้งหรือกำจัดขยะอันตรายชุมชนไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการและจุดรวบรวมขยะอันตรายของชุมชน
- (๔) มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางการเก็บขนขยะอันตรายชุมชน โดยสามารถทำเป็นปฏิทินการเก็บขนพร้อมทั้งแจ้งให้ประชาชนในชุมชนทราบ

มาตรการที่ ๓ : ด้านการจัดการขยะปลายทาง

๑. ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

- (๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นคุณค่าของขยะ ก่อนนำไปทิ้งอย่างไร้ประโยชน์ เช่น กิจกรรม (Big Cleaning Day) กิจกรรมทำสารบำรุงดิน น้ำหมัก ชีวภาพ กิจกรรมรื้อถอนกิจกรรมธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน เป็นต้น
- (๒) สถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียนใน สังกัด สพฐ. ตลอดจนสถาบันการศึกษาในพื้นที่ จัดกิจกรรมให้ความรู้ ๓ Rs หรือ ๓ช. ให้แก่เด็กนักเรียน และ นักศึกษา เช่น วิธีการลดปริมาณขยะและคัดแยกขยะ การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ เป็นต้น ทั้งนี้ให้มีการอำนวยความสะดวกให้แก่โรงเรียนสถานศึกษา วัด หรือหน่วยงานราชการในพื้นที่ โดยการจัดตั้งภาชนะรองรับแบบแยกประเภท เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะ

(๓) ขอความร่วมมือ “ประชารัฐ” ตั้งแต่ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคประชาสังคม/ภาคประชาชน ร่วมดำเนินการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมลดการใช้ถุงพลาสติก โฟม และบรรจุภัณฑ์ใช้ครั้งเดียว

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบการภาคเอกชน ลด ละ เลิก การใช้ถุงพลาสติก และโฟม หรือนำถุงพลาสติกและโฟมกลับมาใช้ประโยชน์ หรือขอความร่วมมือจากภาคเอกชนไม่ใช้ถุงพลาสติก ใส่สินค้าและให้สร้างแรงจูงใจให้แก่ประชาชนในการใช้ถุงผ้าแทน

(๕) จัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

(๖) ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการไม่ถูกต้องให้มีการจัดการขยะมูลฝอยอย่าง ถูกต้องโดยกระบวนการต่างๆ ดังนี้ การฝังกลบเชิงวิศวกรรม การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาลเตาเผาที่มีระบบกำจัดมลพิษทางอากาศการแปรรูปเพื่อผลิตพลังงาน การหมักปุ๋ย การแปรรูปขยะเป็นเชื้อเพลิง การกำจัดขยะมูลฝอยแบบเชิงกล - ชีวภาพ การฝังกลบแบบเทกองควบคุม

(๗) ในกรณีในพื้นที่นั้นๆ ไม่มีระบบการให้บริการจัดเก็บขยะมูลฝอย ให้มีการส่งเสริมประชาชนกำจัดขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของพื้นที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๒. ขยะอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

(๑) ในระหว่างรวบรวมขยะมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายเพื่อรอกำจัด อปท. มีสถานที่จัดเก็บ ที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย

(๒) ขนขยะอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัด เพื่อรวบรวมและนำส่งไปกำจัดต่อไป

มาตรการที่ ๔ : ด้านกลไกส่งเสริมการบริหารจัดการ

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล มีการบันทึกข้อมูลปริมาณขยะที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอย

(๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น บันทึกและยืนยันข้อมูลในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอย (มผ.๒)

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล มีการรายงานข้อมูลการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชนอย่างถูกต้อง

(๑) องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล มีการรายงานข้อมูลการจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชน ให้แก่จังหวัดอย่างถูกต้องและครบถ้วน

๓. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล มีการขับเคลื่อนโครงการถึงขยะเปียก ลดโลกร้อน ตามนโยบายการจัดการขยะและดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของกระทรวงมหาดไทย

(๑) องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล มีการดำเนินงานในพื้นที่ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ ความเข้าใจสร้างความตระหนักและความร่วมมือจากพี่น้องประชาชนในการคัดแยกขยะเศษ อาหารหรือขยะเศษอาหารหรือขยะเปียกในครัวเรือน

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล มีการขับเคลื่อนธนาคารขยะ (Recycleable Waste Bank) ตามนโยบายของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

(๑) องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล มีการรายงานข้อมูลผลการดำเนินงานให้แก่จังหวัดอย่างถูกต้องและครบถ้วนทุกเดือน

(๒) องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล มีการดำเนินงานซื้อ - ขายขยะของกองทุนธนาคารขยะตำบลโนนตาลทุกเดือน

มาตรการ แนวทาง และกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนตั้งแต่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

๑. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ สร้างความตระหนักให้บุคลากรในสังกัด เด็ก เยาวชน และ ประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง

๒. รณรงค์ประชาสัมพันธ์การลด การคัดแยกขยะมูลฝอย การลดใช้ถุงพลาสติก การใช้ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในสำนักงานอย่างเป็นรูปธรรม

๓. สำนักงานจัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยแบบแยกประเภทให้เพียงพอในสำนักงาน

๔. สร้างความรู้ ความเข้าใจในทุกระดับของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

๕. ศึกษา วิจัย ประยุกต์ และพัฒนาทางเลือกในการใช้เทคโนโลยีการจัดการที่เหมาะสมกับพื้นที่ ปริมาณและองค์ประกอบของขยะมูลฝอย รวมถึงส่งเสริมและขับเคลื่อนให้เกิดการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอย (Clusters) อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. สร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและภาคประชาชนในพื้นที่ ในการเสนอแนะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมตัดสินใจและร่วมมือในการดำเนินการโครงการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย

๗. สร้างเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ติดตาม และตรวจสอบการจัดการขยะมูลฝอยโดยการมีส่วนร่วมจาก ภาคประชาชน

๘. ยกย่องเชิดชูเกียรติประภวดและให้รางวัลองค์กรและบุคคลที่มีจิตสำนึกและผลงานการบริหารจัดการขยะมูลฝอย เช่น หมู่บ้าน/ชุมชน/สถานศึกษา/ภาคเอกชน

ส่วนที่ ๕

แผนงาน/โครงการ

แผนงานบริหารจัดการขยะ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล พ.ศ. ๒๕๖๘

ลำดับ	โครงการ	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	โครงการโนนตาลเมื่อน่าอยู่	<p>วัตถุประสงค์</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกระบวนการจัดการขยะที่ยั่งยืนจากกองทุนต้นแบบ ๒. เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจในการคัดแยกและกระบวนการจัดการขยะประเภทต่าง ๆ ๓. เพื่อให้ชุมชนต้นแบบที่สามารถลดปริมาณขยะก่อนนำเข้าสู่กระบวนการกำจัดอย่างถูกวิธี ๔. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนสำนึกในการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน ๕. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้ทุกครัวเรือน 	<p>ช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๖๘</p>	<p>ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘</p>	<p>สำนักปลัด อบต.โนนตาล</p>

